

Περιεχόμενα

Κατάλογος Πινάκων	13
Κατάλογος Παραδειγμάτων	14
Ακρωνύμια-Βραχυγραφίες	15
Ελληνικά	15
Ξένα	16
Πρόλογος.....	21
Εισαγωγή	23

Α΄ ΜΕΡΟΣ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1:

Η ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΤΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

1.1. Αφετηρία και κίνητρα για την επιλογή του θέματος.....	29
1.2. Οι λόγοι επιλογής του θέματος της μελέτης	31
1.3. Η διάρθρωση της μελέτης και η διέπουσα λογική	33
1.4. Ο καθορισμός και η οριοθέτηση του προβλήματος της έρευνας	36
1.5. Βασικά ερευνητικά ερωτήματα και κεντρικά ζητήματα της μελέτης	37

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2:

Η ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΟ ΥΛΙΚΟ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ, Η ΠΡΟΣΠΕΛΑΣΗ ΤΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΚΑΙ Η ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

2.1. Το υλικό της έρευνας και η οργάνωση του υλικού. Η διεξαγωγή της βιβλιογραφικής επισκόπησης.....	41
2.2. Μεθοδολογικές επισημάνσεις. Η ανάλυση περιεχομένου και η ανάλυση λόγου	44
2.3. Η εκπαιδευτική πολιτική ως κείμενο και ως ρηματικός λόγος	47

Β' ΜΕΡΟΣ
**ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ.
ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ**

Εισαγωγικές παρατηρήσεις..... 53

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3:

**ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ.
ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΔΙΑΣΑΦΗΝΙΣΕΙΣ**

3.1. Επάγγελμα και είδη 55
3.2. Οι κοινωνιολογικές προσεγγίσεις των επαγγελμάτων 57
3.3. Επαγγελματίας..... 59
3.4. Επαγγελματισμός 62
3.5. Επαγγελματικότητα 63
3.6. Η επαγγελματ(ικ)οποίηση ως έννοια και ως διαδικασία 64
 3.6.1. Η λειτουργιστική θεωρία της επαγγελματικοποίησης..... 64
 3.6.2. Η δομική θεωρία της επαγγελματικοποίησης 65
 3.6.3. Η μονοπωλιακή προσέγγιση της επαγγελματικοποίησης 66
 3.6.4. Η νεοβεμπεριανή προσέγγιση της επαγγελματικοποίησης..... 67
 3.6.5. Η πολιτισμική προσέγγιση της επαγγελματικοποίησης 67

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4:

ΟΙ ΘΕΜΕΛΙΩΔΕΙΣ ΔΟΜΕΣ ΤΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΣΜΟΥ

4.1. Τα χαρακτηριστικά των επαγγελμάτων..... 69
4.2. Η επαγγελματική γνώση και οι βασικές της ιδιότητες 71
4.3. Οι μορφές και τα είδη της επαγγελματικής γνώσης 74
4.4. Η πιστοποίηση και η αδειοδότηση των επαγγελματιών 77
4.5. Επαγγελματικός έλεγχος, αυτορρύθμιση, επαγγελματική αυτονομία 78
4.6. Κώδικας επαγγελματικής δεοντολογίας..... 81
4.7. Επαγγελματικές αξίες 82
4.8. Επαγγελματισμός και γραφειοκρατία 83

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5:

Ο ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΝΕΩΤΕΡΙΚΟΤΗΤΑΣ

5.1. Η αμφισβήτηση της επαγγελματικής γνώσης..... 89
5.2. Η ανάδυση του νέου επαγγελματισμού 92

Συμπερασματικά σχόλια..... 95

Γ' ΜΕΡΟΣ

**Η ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ
ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ. ΤΟ ΓΙΑΤΙ ΚΑΙ ΤΟ ΠΩΣ**

Εισαγωγικές παρατηρήσεις.....	101
-------------------------------	-----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6:

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΚΑΙ Ο ΝΕΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΣΜΟΣ

6.1. Το επάγγελμα του εκπαιδευτικού: κυρίαρχο επάγγελμα ή ημι-επάγγελμα;	103
6.1.1. Ο εκπαιδευτικός ως ημι-επάγγελμα: τα επιχειρήματα	103
6.1.2. Ο εκπαιδευτικός ως επάγγελμα: η περί του αντιθέτου επιχειρηματολογία.....	106
6.2. Το επάγγελμα του διευθυντή σχολικής μονάδας στην Αγγλία	108
6.3. Η επαγγελματικοποίηση του διευθυντή σχολικής μονάδας: Η παραγωγή διακριτής γνωστικής βάσης στις ΗΠΑ.....	110
6.4. Ο Νέος Επαγγελματισμός του Διευθυντή σχολικής μονάδας	113
6.4.1. Ο συνεργατικός επαγγελματισμός του διευθυντή σχολικής μονάδας.....	116
6.4.2. Ο δημοκρατικός επαγγελματισμός του διευθυντή σχολικής μονάδας.....	117
6.4.3. Το επάγγελμα του διευθυντή σχολικής μονάδας ως μανθάνον επάγγελμα	117

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

**Η ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ
ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ. ΟΙ ΛΟΓΟΙ**

7.1. Εισαγωγικά σχόλια	121
7.2. Οι νέοι ρόλοι του διευθυντή σχολικής μονάδας	123
7.2.1. Η σημασία και οι διαστάσεις του όρου «ρόλος»	123
7.2.2. Ρόλοι και καθήκοντα του διευθυντή σχολικής μονάδας.....	125
7.2.2.1. Οι ρόλοι του διδακτικού ηγέτη.....	126
7.2.2.2. Οι ρόλοι του μετασχηματιστικού ηγέτη.....	127
7.3. Πολιτικές που υπαγορεύουν τον επαγγελματισμό και τα νέα σύνολα ικανοτήτων των διευθυντών.....	128
7.3.1. Η διάχυση των πολιτικών της Νέας Δημόσιας Διοίκησης (New Public Management)	128
7.3.1.1. Οι επιταγές της Νέας Δημόσιας Διοίκησης.....	130

7.3.1.2. Η Νέα Δημόσια Διοίκηση και η αρχή της επιτελεστικότητας.....	132
7.3.1.3. Οι επιπτώσεις της Νέας Δημόσιας Διοίκησης στον επαγγελματισμό των δημοσίων λειτουργών	133
7.3.1.4. Νέα Δημόσια Διοίκηση και εκπαίδευση	134
7.3.1.5. Οι κριτικές στην εφαρμογή της Νέας Δημόσιας Διοίκησης στην εκπαίδευση	136
7.3.1.6. Νέα Δημόσια Διοίκηση και διευθυντές: Ο Νέος Διευθυντισμός	136
7.3.2. Οι πολιτικές της αποκέντρωσης	138
7.3.3. Οι πολιτικές της λογοδοσίας.....	141
7.4. Ρεύματα, τάσεις και καταστάσεις που επιβάλλουν τον επαγγελματισμό και τα νέα σύνολα ικανοτήτων των διευθυντών σχολικών μονάδων ...	145
7.4.1. Η παγκοσμιοποίηση	145
7.4.1.1. Η πολιτική παγκοσμιοποίηση	146
7.4.1.2. Η οικονομική παγκοσμιοποίηση	147
7.4.1.3. Η διοικητική παγκοσμιοποίηση	148
7.4.1.4. Η τεχνολογική παγκοσμιοποίηση	149
7.4.1.5. Η πολιτισμική παγκοσμιοποίηση	149
7.4.1.6. Η αμερικανική παγκοσμιοποίηση	150
7.4.1.7. Η οικολογική παγκοσμιοποίηση.....	150
7.4.1.8. Η δημογραφική παγκοσμιοποίηση.....	151
7.4.1.9. Η εκπαιδευτική παγκοσμιοποίηση	152
7.4.2. Η έμφαση στη σχολική αποτελεσματικότητα και τη σχολική βελτίωση	154
7.4.2.1. Σχολική αποτελεσματικότητα και σχολική ηγεσία.....	156
7.4.2.2. Σχολική βελτίωση και σχολική ηγεσία	159
7.4.3. Η τάση προς τις άυλες μορφές διοίκησης: από τη διοίκηση στην ηγεσία	160
7.4.4. Η ποιοτική και ποσοτική κρίση της σχολικής ηγεσίας	163

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8:

Η ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ. ΟΙ ΤΡΟΠΟΙ

8.1. Η νέα επαγγελματική ταυτότητα των διευθυντών σχολικών μονάδων ..	169
8.2. Η είσοδος των προτύπων και της ικανότητας στο επάγγελμα του διευθυντή	171
8.3. Τα πρότυπα-προδιαγραφές του επαγγέλματος του διευθυντή: σημασία και σκοπιμότητα	171

8.4. Η κεντρική σημασία της ικανότητας στην έννοια του επαγγελματισμού του διευθυντή σχολικής μονάδας.	173
8.5. Η επαγγελματική γνώση και ικανότητα: οι βασικοί εταίροι στον καθορισμό τους	174
8.6. Ο ρόλος της πιστοποίησης και της αδειοδότησης	177
8.7. Η επαγγελματική αυτονομία των διευθυντών σχολικών μονάδων.	178
8.7.1. Η αυτονομία του επαγγέλματος στα αποκεντρωμένα εκπαιδευτικά συστήματα.	178
8.7.2. Η αυτονομία του επαγγέλματος στα συγκεντρωτικά εκπαιδευτικά συστήματα.	180
8.8. Η επαγγελματική κατάρτιση και η συνεχής επαγγελματική ανάπτυξη των διευθυντών σχολικών μονάδων.	181
8.9. Ο κώδικας επαγγελματικής δεοντολογίας και οι αξίες των διευθυντών σχολικών μονάδων	185
8.10. Ο διευθυντής σχολικής μονάδας στην Ελλάδα	186
Συμπερασματικά Σχόλια.	193

Δ' ΜΕΡΟΣ

ΟΙ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΚΑΙ Η ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΗΓΕΣΙΑΣ. Ο ΡΟΛΟΣ ΚΑΙ Ο ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΛΟΓΟΣ

Εισαγωγικές παρατηρήσεις.	201
--------------------------------	-----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9:

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

9.1. Ο ρόλος των Διεθνών Οργανισμών (ΕΕ, ΟΟΣΑ, ΟΥΝΕΣΚΟ) σε σχέση με την Εκπαίδευση και τη Σχολική Ηγεσία	203
9.2. Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο δημόσιος λόγος για την Εκπαίδευση και την «Κατάρτιση στη διαχρονική του προοπτική	205
9.3. Ο δημόσιος λόγος για την επαγγελματικοποίηση των διευθυντών σχολικών μονάδων.	212
9.4. Η επαγγελματική κατάρτιση και η επαγγελματική ανάπτυξη ως βασικοί μοχλοί επαγγελματικοποίησης του διευθυντή σχολικής μονάδας.	214
9.5. Η έμφαση στη σχολική ηγεσία και τις νέες της δεξιότητες και ικανότητες.	218
9.6. Ο δημόσιος λόγος για τα επαγγελματικά προσόντα.	223

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10:

Ο ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

10.1. Ο δημόσιος λόγος για την Εκπαίδευση.	227
10.2. Ο δημόσιος λόγος για τη σχολική ηγεσία.	229
10.3. Η προώθηση της επαγγελματικοποίησης των διευθυντών σχολικών μονάδων	231
10.4. Ο δημόσιος λόγος για τις δεξιότητες και τις ικανότητες των σχολικών ηγετών	235

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11:

Η UNESCO

11.1. Ο δημόσιος λόγος για την Εκπαίδευση.	239
11.2. Ο δημόσιος λόγος για τη σχολική ηγεσία.	242
11.3. Ο δημόσιος λόγος για την επαγγελματικοποίηση των διευθυντών σχολικών μονάδων	243
11.4. Οι δεξιότητες και οι ικανότητες των διευθυντών σχολικών μονάδων ..	245

Συμπερασματικά σχόλια.	249
-----------------------------	-----

Συζήτηση.	253
----------------	-----

Βιβλιογραφία

Ελληνόγλωσση	265
Ξενόγλωσση	270
Νόμοι	308
Υπουργικές αποφάσεις	308